

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 1 беті

«Оңтүстік Қазақстан медецина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ЖГП 04, ЖГП 03, ЖББП 08

Пәні: «Дене шынықтыру»

Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»

Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 4S09130103 «Жалпы практикадағы мейіргер»

Мамандығы: 09130200 «Акушерлік іс»

Біліктілігі: 4S09130201 «Акушер»

Мамандығы: 09160100 «Фармация»

Біліктілігі: 4S09160101 «Фармацевт»

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»

Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық стоматология»

Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс техникі»

Оқу сағатының кредиттің /көлемі: 96/4

Курсы: 2, 3

Оқу семестрі: 3, 4

Бақылау түрі: диф.сын, емтихан

Шымкент, 2023 ж.

ОНГҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 2 беті

«Дене шынықтыру» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Оқытушы: Абдуллаева Ж.С.

Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»

Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 4S09130103 «Жалпы практикадағы мейіргер»

Мамандығы: 09130200 «Акушерлік іс»

Біліктілігі: 4S09130201 «Акушер»

Мамандығы: 09160100 «Фармация»

Біліктілігі: 4S09160101 «Фармацевт»

Мамандығы: 09110100 «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 «Дантист»

Мамандығы: 09110200 «Ортопедиялық стоматология»

Біліктілігі: 4S09110201 «Тіс техникі»

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 13 «17» 06 2023 ж.

Кафедра менгерушісі: А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 13 «17» 06 2023 ж.

Төрайымы: Г.Т.Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жаңындағы медицина колледжінің Әдістемелік Кенесінде қаралды және бекітілді.

Хаттама № 10 «30» 06 2023 ж.

Төрайымы: Г.О.Мамбеталиева

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA <small>- 1999 -</small>	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-65
Силлабус		16 беттің 3 беті

Оқытушылар жайлы мәлімет

No	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы
1	Абдуллаева Жанар	оқытушы	оқытушы	Дене-шынықтыру	Zhanar.abdulla.87@mail.ru

3.1. Кіріспе:

Дене шынықтыру – қозғалыс белсенділігін саналы дамыту нәтижесінде денсаулықты сақтауға, нығайтуға, адамның психофизикалық қабілетін дамытуға бағытталған әлеуметтік іс-әрекеттер саласы.

Дене шынықтыру – дене шынығуын, дене дайындығын жүргізу арқылы адамның қозғалыс белсенділігін жетілдіріп, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, әлеуметті бейімдеуге, адамның физикалық және саналы дамуына әсер ететін, білім мен біліктілік жиынтығы болып табылатын қоғам мәдениетінің бір саласы.

Бұл бағдарламада денешынықтыру сабағынан бөлімдермен тақырыптар белгіленген екі бөлім: негізгі (базалық) және өзгермелі (вариантывті) бөлімдер берілген.

3.2. Пәннің саясаты:

- Білім алушы норматив бойынша танысуы қажет.
- Білім алушылар күнделікті практикалық сабақ кестесіне сәйкес тапсырмаларды орындауы керек;
- Білім алушылар тапсырмаларды орындау мерзімдерін қадағалап отыру керек;
- Білім алушылар сабактардан себепсіз қалмау;
- Білім алушылардан қозғалысты шектемейтін спорттық киіммен айналысу талап етіледі;
- Тапсырмаларды орындау кезінде жиһазben және тұрмыстық техникамен құлаудың рұқсат етілмеген қашықтығын сақтау қажет;

3.3. Пәннің мақсаты:

Дене шынықтыру- пәннің мақсаты кәсіби қызметке даярлау үшін, болашақ еңбек қызметінде денелік жүктемелерді, жүйке-психикалық қысымдарды және жайсыз факторлары табанды өткеруге денсаулықты сақтау, нығайтуды қамтамасыз ететін сәлім алушылардың әлеуметтік-жеке тұлғалық құзыреттіліктерін және дене шынықтырудың құралдары мен әдістерін мақсатты түрде пайдалану қабілеттерін қалыптастыру болып табылады.

Мақсатты жүзеге асыру үшін келесідей білім беру, сауықтыру және тәрбие міндеттері шешілуі қажет.

3.4. Пәннің міндеттері:

- дene шынықтыру және спорт сабағында қажеттіліктілік пен қызығушылыққа он қарым-қатынас қалыптастыру;
- бақылау сынақтары бойынша білім алушылар денесінің дамуы мен дene даярлығының деңгейін анықтау;
- негізгі қозғалыс дағдыларын және салауатты өмір салты негізін менгеру;
- дene қасиеттері: күш, жылдамдық, шыдамдылық, ептілік, қозғалыс координациясын дамыту;
- денсаулықты нығайту.
- дene жаттығуларын орындауды;
- жеке гигиенаны сақтауды;
- қазіргі спорттық құрал-жабдықтар мен арнайы техникалық құралдарды пайдалануды;

3.5. Оқытудың соңғы нәтижелері:

- дene шынықтыру, сауықтыру және әлеуметтік практикада пәнаралық ұғымдар мен әмбебап оку әрекеттерін қалай пайдалану керектігін біледі.

<p>ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SKMA —1999—</p>	<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</p> <p>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-65
Силлабус		16 беттің 4 беті

- еңбек және өмірлік жағдайларда кәсіби бейімделген дene шынықтыру дағдыларын дербес пайдаланады.
- салауатты өмір салтын, белсенді демалыс пен бос уақытты ұйымдастыру үшін дene шынықтыру қызметінің әртүрлі нысандары мен турлерін қолдана алады.
- дербес ақпараттық-тәнімдыш қызметке дайын және қабілетті.
- салауатты өмір салтын насиҳаттау.
- түрлі жарыстық іс-шараларға қатысу дағдыларын қалыптастырады
- дene жаттығуларын орындау

3.6.Реквизитке дейінгі: оқылатын пәнді игеру үшін білім алушы анатомия, физиология, оқу жұмыстарын ұйымдастыру және дene мәдениеті тарихы, негіздері пәндерін білуі қажет.

3.7.Реквизиттен кейінгі: пәнді оқыту барысында алған білімдерді спорттық педагогикалық, көпшілік спорт жұмыстарын ұйымдастыру, спорттық медицина, балалар мен жасөспірімдер спорты пәндердерінде, мектептерде өтетін іс-тәжірибелік практика кездерінде, әртүрлі жастағы адамдармен, спортшылармен жұмыстар кезінде қолдануға болады.

3.8. Пәнің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны:

Дене тәрбиесі мен спорттың қазіргі жағдайы. КР «Дене шынықтыру және спорт туралы» заңы. Тұлғаның физикалық мәдениеті. Дене тәрбиесінің мақсаты мен міндеттері: оқу бағдарламасы, бағдарламада қарастырылған сынақ талаптар, бақылау жаттығулары, тесттер және нормативтер, окушыларға қойылатын талаптар, сабак үстіндегі қауіпсіздік техникасы, жеке және қоғамдық гигиена.

Адамның денсаулығы құндылық ретінде және оны анықтаушы факторлар. Білім алушының жалпы мәдениеті мен оның өмір салты. Салауатты өмір салты, құрылымы. Өз денсаулығына күтіммен қарау- салауатты өмір салтын қалыптастырудың негізгі ретінде.

Дене тәрбиесі, спорт және туризм құралдары арқылы аурудың алдын-алу, денсаулық және оның тіршілік етудегі баға жетпес маңызы, денсаулық жағдайына қатысты қазіргі көзқарастар, аз қозғалу өмір салты және оның адам ағзасына жағымсыз әсері, дұрыс тамақтану, зиянды әдептер мен тәуекел факторлары, шынығудың маңызы және ағзага әсері.

3.9. Пәннің тақырыптық жоспары: 3 семестр

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Білім беру дene шынықтыру оқу пәні ретінде	Білім алушылардын дene шынықтыру бойынша оқу үрдісін ұйымдастыру. Курс бағдарламасы. Сынақ талаптары мен студенттердің міндеттері. Қауіпсіздік техникасы.	2
2	Арнайы жүгіру жаттығулары	Тізені жоғары көтеріп жүгіруді, балтырды артқа тастап жүгіруді, секіріп жүгіруді үйрету.	2
3	Қысқа аралыққа жүгіруді үйрету	«Тізені жоғары көтеріп жүгіру.	2
4	Қысқа аралыққа жүгіру	20м. жылдамдықпен жүгіруді үйрету, мәре.	2
5	Кроссқа дайындық	Ұзақ аралыққа жүгіруді үйрету ,дұрыс дем алушы үйрету	2
6	Женіл атлетика	Бір орыннан ұзындыққа секіру	2
7	Женіл атлетика	Екпін алып ұзындыққа секіру	2
8	Баскетбол.	КР баскетболдың дамуының қысқаша мазмұны.	2

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 5 беті

	Баскетбол туралы жалпы ұғым	Баскетболдың ережесі	
9	Эстафеталық жүгіруді үйрету	Командада жұмыс жасауды үйрету, «коридорда» жұмыс жасау.	2
10	Орын ауыстыру техникасын, секіруді үйрету.	Секіруді, жүгіруді, оқшау жүгіруді үйрету. Арқамен алға жүгіру, айқастырып жүгіру.	2
11	Допты себетке лақтыруды үйрету	Допты көкірек тұсынан, иықтан, жерге	2
12	№1 Аралық бақылау	Бір орында ұзындыққа секіруде шапшандықты, карқынмен ұшуды және жерге тұсуді үйретіп дамыту.	1
	Бір орыннан ұзындыққа секіру	Бір орында ұзындыққа секіруде шапшандықты, карқынмен ұшуды және жерге тұсуді үйретіп дамыту.	1
13	Женіл атлетика элементтері бар эстафеталық ойындар	Допты нысанаға дәл тигізу, секіртпемен жарыс эстафеталары	2
14	Допты алып жүруді үйрету.	Тіке, айналып, кедергілерден допты алып жүруді үйрету.	2
15	Баскетбол	Көздің бақылауының допты алып жүру	2
16	Корғаныс ойын техникасын үйрету	Корғаушы шабуылдаушыға жақындал, оның доппен әрекетіне белсенді бөгет жасайды	2
17	Старт, старттық жүгіру	Дайындал, назар сал, марш деген кезде, қолмен аяқтың қозғалуын дұрыс көрсету.	2
18	Спорттық ойындар	Оқушыларды бір ортақ мақсатқа жұмыла білуге, ұжымшылдыққа баулып, қимыл - әрекетке жаттықтыру	2
19	Волейбол. Волейбол туралы жалпы ұғым	КР волейболдың дамуына қысқаша шолу. Ойын ережелері.	2
20	Ойын ережесіне үйрету	Волейбол ойынының ережесін түсіндіру.	2
21	Қысқа аралыққа жүгіру	20 м. жылдамдықпен жүгіруді үйрету, мәре.	2
22	Жоғары стартқа, фиништеуді үйрету	Қол және аяқты дұрыс қоюды, мәрекеге жетуді үйрету.	2
23	№2 Аралық бақылау	Баскетбол добын себетке айыпты лақтырулар (10 әрекеттен)	1
	Баскетбол		1
24	Қорытынды бақылау	Пресс-қыздар; кермеде тартылу-ұлдар	2
	Барлығы		48

4 семестр

	Тақырыптар	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
--	------------	-----------------	------------

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 6 беті

1	Салауатты өмір салты негіздері.	Денсаулық: негізгі түсінік, мәні, мазмұны, критерийлері. Денсаулық факторлары. Салауатты өмір салтының құрылымы	2
2	Волейбол. Волейбол туралы жалпы ұғым	ҚР волейболдың дамуына қысқаша шолу. Ойын ережелері.	2
3	Волейболшының тұрысы, орын ауыстыруға үйрету.	Секіруді, жүгіруді үйрету. Арқамен алға жүгіру, айқастырып жүгіру.	2
4	Ұлттық ойындар.	«Салки-обнималки», «Кенгуру»	2
5	Допты қабылдап алу -берау.	Допты төменнен, жоғарыдан қабылдап алу – берау.	2
6	Біржақты оку ойыны	Допты берау, қабылдау, ұштікте ойнау	2
7	Допты төменнен берау	Допты төменнен-жанымен берау	2
8	Волейбол	Допты төменнен ойынға қосу.	2
9	Гимнастика. Сапқа тұру және қайта тұруды үйрету	Қатарға, тізбекке тұруды үйрету. Қайта тұру.	2
10	Қозғалмалы ойындар	«Картоп», «Допты жүргізуіге берме»	2
11	Президенттік сынадаққа дайындық.	Күш жаттығуларын үйрету.	2
12	Акробатикалық жаттығуларды үйрету	Аунауды үйрету. Созылмалы жаттығулар	1
	№1 Аралық бақылау	Допты төменнен ойынға қосу.	1
13	Алға-артқа аунауды үйрету	Бастапқы қалып, аунау, топтасуға үйрету	2
14	Жауырынға тұруды үйрету	Тепе-тендікке үйрету, жауырынға тұру, жартылай шпагатқа ауысу.	2
15	Жартылай шпагатқа ауысады үйрету	Жауырынға тұру, аяқты бүгіп жартылай шпагатқа ауысу	2
16	Акробатикалық жаттығуларды	аяқты екі жаққа созып бір орында үйрету секіру, ортекеге қарғу	2
17	Ортекеге секіруді үйрету	Көпірде тұрып секіру, аяқ екі жақта	2
18	Жүгіруді үйрету.	Екпін алуды үйрету. Көпірге қарғу	2
19	Ортекеден секіруге үйрету	серіппелі тұғырдан қарғу, ортекеден өту, қону.	2
20	Екпінді секіру үйрету – аяқтар екі жаққа	Жүгіру, көпірге қарғу, ортекеден өту, қону.	2
21	Күш жаттығулары.	Гимнастикада орындықпен жаттығулар. ЖДД.	2
22	Гимнастика	Аунау, жауырынға тұру, жартылай шпагат	2
23	Президенттік сынамаға дайындық.	Бір орыннан ұзындыққа секіру. Темір аспада тартылу. Пресс жаттығулары.	1
	№2 Аралық бақылау	Бір орыннан ұзындыққа секіру	1
24	Қорытынды бақылау	100м, алға қарай еңкейу	2
	Барлығы:		48
	Жалпы сағат/кредит саны		96/4

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-65
Силлабус		16 беттің 7 беті

3.10.Әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер:

1. Бекнурманов Н.С. Дене шынықтыру және спорт педагогикасы оқу құралы. - Алматы: Эверо, 2014;

2. Аяпов Е.С. Волейбол оқу-әдістемелік құрал - Шымкент: Б. ж., 2014.

Қосымша әдебиеттер:

3. Тайжанов, С.Салауатты өмір салтының негіздері: әдістемелік құрал/.-Алматы: Эверо, 2016.-160 бет

Аяпов, Е.С. Волейбол оқу-әдімestелік құрал -Шыммент : Б. ж., 2014, -

4. ДЕНЕ МӘДӘНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТ ПСИХОЛОГИЯСЫ

Сабирова Р.Ш., Жансерікова Да.А., Смағұлова С.А. , 2019 Сабирова Р.Ш ЦБ Aknurpress / <https://aknurpress.kz/>

5. Емдік дene шынықтырудың негіздері

Әбдірақов Б.Қ. , 2019 Әбдірақов Б.Қ/ЦБ Aknurpress / <https://aknurpress.kz>

6. Емдік дene шынықтыру

Сабырбек Ж.Б. , 2016 Сабырбек Ж.Б. /ЦБ Aknurpress / <https://aknurpress.kz>

7. Алимханов, Елемес

Қазақтың ұлттық халық ойындары мен спортының теориялық және педагогикалық негіздері [Мәтін] : монография / Е. Алимханов; Әл-Фарabi атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-tі, 2018. - 329, [2] б Алимханов, Елемес КазНУ <https://elib.kaznu.kz/>

8. Жекенов, П. С.

Ұлттық қимыл - қозғалыс және спорт ойындарының негізі [Мәтін] : оқулық / П. С. Жекенов, С. Б. Қасымов, Б. А. Шилібаев; ҚР Білім және ғылым м-гі, М. Х. Дулати атын. ТарМУ. - Тараз : Тараз ун-tі, 2015. - 84 Жекенов, П. С КазНУ <https://elib.kaznu.kz/>

9. Епифанов, В. А. Лечебная физическая культура и массаж : учебник для мед. училищ и колледжей / В. А. Епифанов ; Рек. учебно- методическим объединением по мед. и фарм.

образованию вузов России. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 528 с.

10. Бекнурманов, Н. С. Дене шынықтыру және спорт педагогикасы оқу құралы. - Алматы : Эверо, 2014. - 112 бет.

11. Әбдірақов, Б. Қ. Емдік дene шынықтырудың негіздері [Мәтін] : оқу құралы / Б. Қ. Әбдірақов. - Караганды : АҚНҮР, 2019. - 110 б. с Ботагарiev Т.Ә. Дене шынықтыру теориясы мен әдістемесінің жалпы негіздері : оқу құралы / Т. Ә. Ботагарiev, С. С. Кубиева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 228 с

12. Марчибаева Ү.С. Женіл атлетика : оқу құралы / Ү. С. Марчибаева. - 2-ші бас. өндөл. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 152 с

13. Физическое воспитание в вузе : учебное пособие / Т. А. Ботагарiev [и др.]. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 256 с

Қосымша әдебиеттер:

1. Марчибаева У. С. Физическая культура. Методический курс : учебно-методическое пособие / У. С. Марчибаева, Р. В. Сидорова, Н. А. Мендыбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 104 с

2. Марчибаева У. С. Физическая культура. Методический курс : учебно-методическое пособие / У. С. Марчибаева, Р. В. Сидорова, Н. А. Мендыбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 104 с

3. Марчибаева Ү.С. Дене шынықтыру : оқу-әдістемелік құрал / Ү. С. Марчибаева. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 112 с

4. Тайжанов С. Баскетбол. Сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастыруышылар мен бапкерлерге көмекші әдістемелік құрал : оқу-әдістемелік құралы / С. Тайжанов. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 130

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 8 беті

5. Тайжанов С. Волейбол : оқу-әдістемелік құралы / С. Тайжанов, С. Б. Қарақов, Д. С. Тайжанов. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 96 с

6. Тайжанов С. Футбол. Сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастырушылар мен бапкерлерге әдістемелік көмекші құрал : оқу-әдістемелік құралы / С. Тайжанов, С. Б. Қарақов, Д. С. Тайжанов. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 100 с

Электронды басылымдар;

1.ДЕНЕ МӘДЕНИЕТІ ЖӘНЕ СПОРТ ПСИХОЛОГИЯСЫ

Сабирова Р.Ш., Жансерікова Да.А., Смағұлова С.А. , 2019 <https://aknurpress.kz/>

2.Емдік дene шынықтырудың негіздері

Әбдірақов Б.Қ. , 2019 <https://aknurpress.kz/>

3. Алимханов, Елемес Қазақтың ұлттық халық ойындары мен спортының теориялық және педагогикалық негіздері [Мәтін] : монография / Е. Алимханов; Әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2018. - 329, [2] б <https://elib.kaznu.kz/>

4. Молдағалиева Ш.Б.Емдік дene шынықтыру, бейімделу дene шынықтыру және массаж пәнінің оқу-әдістемелік кешені: оқу құралы / Ш.Б. Молдағалиева.- Алматы: Эверо, 2020. - 176 б. https://www.elib.kz/tu/search/read_book/612/

5. Тайжанов С., Қарақов А.Дене тәрбиесі. 1,2,3,4-кітап (Мектеп жасына дейінгі Балалардың дene тәрбиесі) Оқулық. Алматы, Эверо, 2020.

228 бет. https://www.elib.kz/tu/search/read_book/413/

6. Емдік гимнастика: Оқулық-Алматы: Қазақтың спорт және туризм академиясы \ Алматы: 2020. - 152 бет. https://www.elib.kz/tu/search/read_book/566/

3.11. Пәнді оқытуудың түрлері мен әдістері:

Кіші топтық жұмыс – білім алушылардың барлығына жұмысқа катысуға мүмкіндік береді.

Түсінірү - бұл әдіс жан-жақты үйретудің бір түрі. Оның көмегімен әртүрлі тапсырмалар шешіледі: тәсіл қозғалысы, тапсырмаларды үйрету, орындалған тапсырмалар нәтижесін талдау, жүрісті басқаруға үйрету. Жеке, топтық жұмыс әдісі – жаттығуды орындау, бұл әдіс қабілеттілікті жан-жақты қамтамасыз етеді. Жаттығулардың барысын таныстыруға көмектеседі. Топтық ойын әдісі – студенттің көшбасшылық қабілетін дамытады.

Лектік әдісі- жаттығуды орындаудағы қателіктерді түзетеді.

3.12. Білім бағалаудың критерийлері мен ережелері:

Білім алушылардың білімдері мен дағдыларын бағалау әдістері: оффлайн фото тапсырмалар, бейнероликтер, рефераттар, эсселер.

Ағымдағы бақылау: кафедра саясатының сыртқы түрін орындау, теориялық сабакқа белсенді қатысу.

Аралық бақылау: – 8-17 апта аралығы спорт түрлерінен бақылау нормативтерін тапсыру.

Қорытынды бақылау: Тапсырма модулінде тағайындалған тапсырманы орындау, норматив бойынша «Президенттік тест» тапсыру, «Платонус» бағдарламасымен автоматты түрде қортындылау.

I жарты жылдық бақылау өлшемдік көрсеткіші

Жаттығу түрлері	Нормативтер										
	Балл	1006	906	856	806	756	706	656	606	556	506
100 м/сек.	ұл	14,2	14,3	14,5	14,6	14,7	14,8	15,0	15,1	15,2	15,3
	қыз	17,0	17,2	17,5	17,7	17,8	18,0	18,5	18,7	18,9	19,0
1000 м/сек.	ұл	14,0	14,5	15,0	15,20	15,40	16,00	16,30	16,40	16,50	17,0
3000 м/сек.	қыз	4,40	4,50	5,0	5,10	5,20	5,30	5,40	5,55	6,0	6,10
Ұзындыққа	ұл	220	210	200	195	190	185	180	175	170	165

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 9 беті

орнынан секіру (см)	қыз	180	175	170	165	160	155	150	145	140	135
АБ-2 Баскетбол											
Баскетбол добын себетке айыпты лақтырулар (10 әрекеттен)											
100 б	90 б	85 б	80 б	75 б	70 б	65 б	60 б	55 б	50 б		
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		

Корытынды бақылау: «ҚР Тұнғыш Президенті – Елбасы тесті ережесін тапсыру

Жаттығу түрі	Күзді семестр										
	балл	100	90	85	80	75	70	65	60	55	50
Кермеде тартылу	ұл	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6
Жатып денені көтеру	қыз	25	23	20	19	18	17	15	13	12	11

II жарты жылдық бақылау өлшемдік көрсеткіші

АБ-1 Волейбол											
Волейбол добын тұра төменнен беру (10 мүмкіндіктен)											
100 б	90 б	85 б	80 б	75 б	70 б	65 б	60 б	55 б	50 б		
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1		
АБ-2 Гимнастика											
Акробатикалық жаттығулар											
кыз	Шалқасынан жатқан күйден денесін көтеру, қолдары желкеде (рет/мин)										
100 б	90 б	85 б	80 б	75 б	70 б	65 б	60 б	55 б	50 б		
25	23	20	19	18	17	15	14	13	12		
ұл	Тіреліп тұрып, қолдарды бұгу (рет/мин)										
100 б	90 б	85 б	80 б	75 б	70 б	65 б	60 б	55 б	50 б		
30	27	25	24	23	22	20	19	18	17		

Корытынды бақылау: «ҚР Тұнғыш Президенті – Елбасы тесті ережесін» тапсыру

Жатт ығу түрі	Көктемгі семестр										
	бал л	100	90	85	80	75	70	65	60	55	50
Алға еңкей у	ұл	+16	+17	+18	+19	+20	+21	+22	+23	+24	+25
	қыз	+18	+19	+20	+21	+22	+23	+24	+25	+26	+27

Тапсырмаларды орындау критериилері:

10.1	Пәннің оқу нәтижелерін бағалау критерийлері										
№ БҚ	Оқу нәтижесі		Қанағатанаарлықсыз		Қанағат		Жаксы		Өте жаксы		
БҚ 1	Денсаулық сақтау және нығайту		Көптеген қажетті жаттығуларды		Жаттығуларды орындауды.		Жаттығуларды орындауды.		Жаттығуларды дүрүс		

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы Силлабус	044-73/11-65 16 беттің 10 беті
---	---	--	---

	тәжірибелік дағдыларын пайдаланады, дene қасиеттерін дамыту және жетілдіру	орында майды. Сабакқа дene дайындығы жоқ, жаттығуларды орында майды.	Тәжірибелік дағдылар мен Жаттығуларды қолдануға дұрыс көзқараспен қарайды.	Жаттығуларды қолдануға дұрыс көзқараспен қарайды. Өздігінен жаттығуларды жасайды	орында майды. Сабакқа қажетті әрекеттерді өз бетінше орын-дайды. Жаттығуларды қолдануға дұрыс көзқарас-пен қарайды.
БҚ 2	Дене күш жаттығуларды игеру барысында әдістемелік тәсілдерді қолданады	Денсаулықты сақтайтын технологияларды білмейді, дene жаттығуларының алдында дene қызырмайды.	Денені қыздыруды орында майды, денсаулық сақтау технологиясын қолданбайды, дene қасиеттерді дамытады.	Денені қыздыруды орында майды, денсаулық сақтау технологиясын қолданады, дene қасиеттерді дамытады(икемді)	Денені жылытуды орында майды, денсаулық сақтау технологиясын қолданбайды, дene қасиеттерді дамытады.
БҚ 3	Дене шынықтыру және спорт сабактарында қауіпсіздік техникасы ережелерін қолданады	Спорттық киімсіз сабакқа кешігіп келеді.	Сабакқа кешігіп келеді. Сабакқа спорттық киіммен келмейді.	Сабакқа кешікпей келеді. Талапқа сай спорттық киіммен келеді. Қауіпсіздік ережелерін сақтайды.	Сабакқа кешікпей келеді. Талапқа сай киіммен келеді. Жаттықтыру шы-оқытушының ко-мандасын орын-дайды, қауіпсіздік ережесін сақтай-ды.
БҚ 4	Физиологиялық жағдайың, дene және функционалдық дайындықтың дengейін бақылайды және бағалайды.	Жаттығуларды орында майды. Өзін-өзі бақыламайды. Нәтиже шығармайды.	Жаттығуды арасында жасайды. Өзін-өзі бақылайды, нәтиже шығарады.	Жаттығуда бетінше орында майды. Нәтиже шығарады.	Денені қыздыруды орында майды, денсаулық сақтау технологиясын қолданады,

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 11 беті

					дene қасиеттерді дамы-тады (икемді).
БК 5	Оқу кезеңінде бұ- каралық спорт- тық-сауықтыру шараларына қаты- сады, жарыстар мен төрешілікті ұйымдастыруға көмектеседі	Жарыстарға қатыспайды.	Жарыстарға қатыспайды. Дене жаттығуымен айналысады.	Қалалық жарыс- тарға қатысып, академияның намысын қоргай- ды. Төрешілік етуге көмектеседі.	Қалалық жарыс-тарға белсенді қатысып, академияның намысын коргайды. Төрешілік етуге көмектеседі.
10.2 Оқыту әдістері мен бағалау критерийлері					
Бақылау үрдісі	Бағалаулар		Бағалау критерийлері		
Тәжірибелік сабактар	«Өте жақсы» 100-90 ұпайға сәйкес келеді. A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді		Спорттық киім орталықтың талаптарына сәйкес келеді, сабакқа белсенді қатысу, жаттығу техникасын дұрыс орындау, сабак кезінде жаттықтыруыш-оқытуышыға көмектесу.		
	«Жақсы» 89-75 ұпайға сәйкес келеді. B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) бағаларына сәйкес келеді		Спорттық киім орталықтың талаптарына сәйкес келеді, сабакқа белсенді қатысу, жаттығу техникасын орындау барысында азғана қателіктер жасау, сабак кезінде жаттықтыруыш- оқытуышыға көмектесу.		
	«Қанагаттанарлық» 50-74 ұпайға сәйкес келеді. C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді		Спорттық киім орталықтың талаптарына сәйкес келеді, сабакқа қатысу, жаттығу техникасын орындаубарысында азғана қателіктер жасау		
	«Қанагаттанарлықсыз» 49-0 ұпайға сәйкес келеді. F (0; 0-49%) бағаларына сәйкес келеді		Спорттық киім орталықтың талаптарына сәйкес келмейді, сабакқа қатысу, жаттығу техникасын дұрыс орынданамайды		

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 12 беті

Бақылау үрдісі	Бағалаулар	Бағалау критерийлері
Жаттығу үрдісі	<p>«Өте жақсы» 100-90 ұпайға сәйкес келеді.</p> <p>A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді</p>	Білім алушы жаттығуға үнемі қатысады. Төрешілік ету бойынша факультетаралық жарыстарға қатысады. Спорт түрлерінен қалалық жарыстардың жеңімпаздары (I-III орын)
	<p>«Жақсы» 89-75 ұпайға сәйкес келеді.</p> <p>B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) бағаларына сәйкес келеді</p>	Білім алушы жаттығуға үнемі қатысады. Сергіту жаттығуларын жүргізе алады. Қалалық жарыстарға қатысады.
	<p>«Қанагаттанарлық» 50-74 ұпайға сәйкес келеді.</p> <p>C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді</p>	Білім алушы жаттығуға қатысады. Қалалық жарыс-тарға қатыспайды. Сергіту жаттығуларын жүргізе алады.
	<p>«Қанагаттанарлықсыз» 49-0 ұпайға сәйкес келеді.</p> <p>F (0; 0-49%) бағаларына сәйкес келеді</p>	Білім алушы жаттығуға қатыспайды. Қалалық жарыстарға қатыспайды, бірақ өздігінен кызырыну жаттығуларын жасайды.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
	<p>Өте жақсы</p> <p>A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді</p>	Егер білім алушы норматив тапсыру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша бағыттарға сүйенеді және оларға сынни бағасын береді.
Аралық бақылау	<p>Жақсы</p> <p>B+ (3,33; 85-89%);</p>	Егер білім алушы норматив тапсыру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, принипиальды емес

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы	044-73/11-65
Силлабус	16 беттің 13 беті

	<p>B (3,0; 80-84%)</p> <p>B- (2,67; 75-79%)</p> <p>бағаларына сәйкес келеді</p>	<p>немесе білім алушылардың өздері түзеген принципиальды қателер жіберсе, оқытушының көмегімен жасай алған жаттығу кезінде қойылады.</p>
	<p>Қанагаттанарлық</p> <p>C+ (2,33; 70-74%)</p> <p>C (2,0; 65-69%)</p> <p>C- (1,67; 60-64%)</p> <p>D+ (1,0; 50-54%)</p> <p>бағаларына сәйкес келеді</p>	<p>Егер білім алушы норматив тапсыру кезінде нақты емес және принципиальды қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсө, материалды жүйелеуде үлken қыындықтарға кездескен жағдайда қойылады.</p>
	<p>Қанагаттанарлықсыз</p> <p>F (0; 0-49%)</p> <p>бағаларына сәйкес келеді</p>	<p>Егер білім алушы норматив тапсыру кезінде принципиальды қателіктер жіберсе, сабак тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.</p>

Емтихандағы нормативті тапсыру бойынша бағалау критериилері:

Бақылау	Баға	Бағалау критерийлері
Жазбаша жауап	Өте жақсы A (95-100%); A- (90-94%)	Білім алушы жаттығуға үнемі қатысады. Факультетаралық жарыстарда төрешілік етеді. Спорт түрлерінен қалалық жарыс жүлдегерлері (I-III орын)
	Жақсы B+ (85-89%); B (80-84%); B- (75-79%); C+ (70-74%)	Білім алушы жаттығуға үнемі қатысады. Сергіту жаттығуларын жүргізе алады. Қалалық жарыстарға қатысады. (IV-VI орын)
	Қанагаттанарлық C (65-69%); C- (60-64%); D+ (50-54%)	Білім алушы үнемі қатысады. Қалалық жарыстарға қатыспаған. Сергіту жаттығуларын жүргізе алады.
	Қанагаттанарлықсыз F (0-49%);	Білім алушы үнемі қатыспайды. Қалалық жарыстарға қатыспайды және өздігінен сергіту жаттығуларын жүргізе алмайды.

Тапсырмаларды орындау критериилері:

Әріптік жүйемен	Баллдың сандық	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау
------------------------	-----------------------	-----------------------	---------------------------------

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

Силлабус

044-73/11-65

16 беттің 14 беті

багалау	эквиваленті		
A	4,00	95-100%	Өте жақсы
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	
B	3,00	80-84%	Жақсы
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	
C-	1,67	60-64%	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59%	
D	1,00	50-54%	
F	0,00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

<p>OÝTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>		<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-65
Силлабус		16 беттің 15 беті

<p>OÝTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>		<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</p> <p>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы		044-73/11-65
Силлабус		16 беттің 16 беті